

Český národní komitét pro dlouhodobý ekologický výzkum – ILTER

Zápis z 5. zasedání ČNK ILTER dne 6. prosince 2013 v Praze, Národní 3

Přítomni: Andrlé, Dušek, Hédl, Hruška, Chobot, Jelínková, Krahulec, Novotný, Schlaghamerský, Suchomel, Vrba;

Hosté (koordinátoři ploch): Adam, Fajmon, Jansa, Oulehle, Petřík, Somol, Znachor

Omluveni: Krám, Křenová, Rusek, Straškrábová, Vrška (Flousek, Kopáček, Machar, Materna, Menšík, Svoboda)

Program:

1. Zahájení, kontrola zápisu:

Vrba přivítal přítomné, zejména nové koordinátory ploch, a vyzval k vzájemnému představení. Poté konstatoval splnění většiny úkolů ze 4. zasedání ČNK (31. 10. 2012).

2. Stručná informace o činnosti za uplynulé období – Vrba:

V návaznosti na minulé zasedání proběhla další vlna vyplňování metainformací do InfoBase (Site FactSheets), během ní stihli (do 1. 2. 2013) zkompletovat soubory další koordinátoři (Adam, Andrlé, Novotný, Straškrábová, Krám), ale tyto soubory (celkem 9 ploch) nebyly včas nataženy na FTP server UBA Wien, odkud mezitím (asi 26. 12. 2012) došlo k přetažení metadat do nové internetové databáze DEIMS. O této skutečnosti nebyli národní koordinátoři vůbec předem informováni, první nesplnitelné úkoly přišly v dubnu bez bližšího vyvětlení, situaci se podařilo vyřešit až po osobní konzultaci P. Znachora s D. Blankmanem v Soulu – byly doplněny základní metainformace o plochách CZ-LTER a koordinátoři mají přístup do DEIMS (viz bod 7).

CZ-LTER se přihlásil do společného projektu COST (BIOECOST-EUROPE).

Ke změně koordinátora došlo na plochách Křivoklátské lesy a pleše (MD P. Karešové) a Rájec-Němčice (propuštění L. Menšíka i prof. J. Kulhavého z ÚEL). Na členství v ČNK ILTER rezignoval J. Rusek (BC).

Rada pro zahraniční styky AV ČR (RZS) má novou předsedkyni (RNDr. Hana Sychrová, DrSc.). Letos proběhla evaluace národních komitétů zřízených AV ČR členy RZS (dr. P. Baldrian), ČNK ILTER obstál vcelku dobře. Členové ČNK pro ILTER byli seznámeni s obsahem dopisu předsedkyně RZS dr. Sychrové.

3. Projednání nového Organizačního a jednacího řádu (OJŘ) – Vrba:

RZS mimo jiné požaduje úpravy OJŘ ČNK ILTER dle nového vzorového OJŘ národních komitétů a jeho dodržování, včetně úpravy možnosti hlasování *per rollam* a podmínek příspěvku RZS na cestovní náhrady na mezinárodní zasedání. O příspěvek může ČNK žádat pouze pro předsedu a místopředsedu. V této souvislosti předseda konstatoval, že se mezinárodních zasedání ILTER často nemůže účastnit (během semestru na PřF JU si nemůže dovolit dlouhodobé absence), což bylo opakovaně kritizováno (z LTER Europe), a nabídl případnou rezignaci.

Nové znění OJŘ ČNK ILTER připravila tajemnice E. Jelínková. Vrba navrhl uvést Českou společnost pro ekologii jako národního odborného partnera ČNK. Po kratší diskusi Hruška navrhl rozšířit předsednictvo ČNK o druhého místopředsedu, což by zvýšilo šance na účast českého reprezentanta na mezinárodních zasedáních.

Závěr: ČNK **schvaluje návrh nového OJŘ ČNK ILTER s úpravami**, pověřuje tajemnici a předsedu editací finálního textu, který bude hned po zasedání rozeslán k odsouhlasení – splněno. Schválený návrh OJŘ předseda předloží RZS.

Český národní komitét pro dlouhodobý ekologický výzkum – ILTER

4. Personální změny v ČNK a koordinátorů ploch LTER – Vrba:

Předseda navrhl kooptovat do ČNK (za prof. J. Ruska) RNDr. P. Znachora, Ph.D. (BC), koordinátora plochy Římov – údolní nádrž, který se zabývá vyhodnocováním dlouhodobých dat a zúčastnil se letos ACC v Koreji. Hruška navrhl, aby ČNK P. Znachora po jeho jmenování pověřil funkcí (dalšího) místopředsedy ČNK.

V průběhu zasedání nabídl rezignaci na členství v ČNK prof. F. Krahulec (BÚ) a navrhl kooptovat RNDr. P. Petříka, Ph.D. (BÚ), koordinátora výzkumu v CHKO Křivoklátsko.

Závěr: ČNK bere na vědomí obě rezignace, **navrhuje RZS kooptaci P. Petříka za F. Krahulce, P. Znachora za J. Ruska**, zároveň navrhuje po kooptaci pověřit P. Znachora funkcí místopředsedy ČNK, a ukládá předsedovi, aby návrhy změn předložil na nejbližší zasedání RZS.

Správa CHKO Křivoklátsko pověřila koordinací plochy Křivoklátské lesy a pleše Ing. Václava Somola.

Závěr: ČNK rozhodl, že V. Somol bude koordinátorem plochy a P. Petřík koordinátorem výzkumu a správcem metadat pro DEIMS – předseda zajistí změny na stránkách.

5. Informace o mezinárodních zasedáních ILTER – Znachor, Vrba:

21. výročního jednání **ILTER CCM v Koreji** (Soul–Jeju, 4.–12. 10. 2013) se za ČNK zúčastnil P. Znachor (úhrada letenky schálena RVS), prezentoval poster (*Long-term changes in structure and composition of plankton communities in a small dimictic reservoir*); písemná informace byla rozeslána před zasedáním. Kritizováno nezaplacení členského příspěvku CZ-LTER za roky 2012 a 2013, jež ovšem bylo způsobeno neprůchodností bankovního převodu na účet v Kostarice, na urgence tajemnice a předsedy ČNK nikdo nereagoval. Nový pokladník zaslal číslo nového účtu v Austrálii až 4. 12.! Byl obratem požádán o formální žádost o příspěvek s upozorněním, že po 10. 12. nebude možné uhradit ani letošní příspěvek.

Společné konference projektu EnvEurope a **AC LTER-Europe v Itálii** (Řím, 26.–29. 11. 2013) se nezúčastnil český zástupce (*proxy vote* předseda přenesl na slovenského delegáta L. Haladu). Podle prvních informací (L. Halada, M. Mirtl) je urgentním úkolem doplnění internetové databáze DEIMS (do 10. 12.!) a LTER lobbying na národní úrovni (financování, projekty aj.).

6. Informace o jednotlivých plochách – koordinátoři:

Přítomní koordinátoři stručně informovali o aktivitě či problémech na plochách (Kráč a Machar zaslali předem), vznikají publikace, někde se daří podávat výzkumné projekty. Probíhá průběžná aktualizace stránek CZ-LTER (<http://www.lter.cz/>), koordinátoři úspěšně plní metainformace do DEIMS (bod 7).

Kritická situace je na ploše Rájec-Němčice, kterou garantuje Ústav ekologie lesa – výpověď dostal jak koordinátor L. Menšík, tak dlouholetý správce plochy prof. J. Kulhavý, podle dostupných informací byl správou plochy dočasně pověřen Ing. J. Rosík.

Závěr: Předseda ihned písemně požádá vedoucí Ústavu ekologie lesa LDF doc. Markovou o pomoc a součinnost při řešení kritické situace, především o brzké obsazení pozice koordinátora plochy LTER Rájec-Němčice perspektivním výzkumným pracovníkem. J. Suchomel pomůže s neodkladným vyplněním metadat o ploše do DEIMS a bude novému koordinátorovi nápomocný.

Český národní komitét pro dlouhodobý ekologický výzkum – ILTER

7. Internetová metadatabáze DEIMS (<http://data.lter-europe.net/deims/>) – Vrba:

Všichni koordinátoři obdrželi přístupové heslo do DEIMS, které umožňuje editovat údaje o ploše a vkládat metadata; **do 10. 12. je nutno vložit závazné informace**, aby plocha byla plně akceptovatelná pro přípravu projektů pro Horizon 2020! Většina koordinátorů se již se systémem seznámila a kontrola ukázala, že nedostatky jsou snadno odstranitelné.

Závěr: Předseda v součinnosti s jednotlivými (i nepřítomnými) koordinátory ploch zajistí doplnění chybějících metadat, resp. odstranění nedostatků. (Pozn.: splněno v termínu!)

8. **R. Hédla:** *Jak na výzkum dlouhodobých změn bylinného patra temperátních lesů: Dva systémy, o kterých byste mohli chtít vědět* (krátká prezentace)

9. **Různé:**

Diskuse o případném rozšíření CZ-LTER podpořila myšlenku vzniku plochy LTER jako sítě dlouhodobě sledovaných lesních ploch (prezentace R. Hédla) a poukázala na velký LTER potenciál třeboňských rybníků (vegetace, vodní ptactvo, hydrobiologie a eutrofizace) či dlouhodobě sledovaných acidifikovaných nádrží v Jizerských horách. Návrh plochy musí vždy splňovat základní kritéria ILTER, publikační výstupy, perspektivního koordinátora a garantující výzkumnou instituci.

Závěr: R. Hédla připraví návrh na příští zasedání, J. Vrba a J. Hruška osloví Z. Hořickou.

Opakovaně bylo kritizováno obtížné získávání či zpoplatnění dat, jejichž pořízení bylo zapláceno z veřejných prostředků.

Závěr: V. Jansa pošle odkaz na lesní hospodářské mapy na internetu.

Dále bylo diskutováno získávání finančních zdrojů pro český LTER (monitoring či výzkumné projekty), diversifikované financování, lobbying, fundraising.

Závěr: ČNK pověřuje místopředsedu J. Hrušku, aby za komitét jednal s příslušnými poskytovateli finančních prostředků o jejich vhodném využití pro LTER.

Zapsali: Jelínková, Vrba